

COVID-19 HANEHALKI ÇEVRE ÖLÇEĞİ TÜRKÇE VERSİYONU

2020

Dr. Öğretim Üyesi M. Serhat Öztürk

Dr. Nihan Yılmaz

Uzm. Didem Demir Erbil

Prof. Dr. Oya Hazer

Hacettepe Üniversitesi

İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi

Aile ve Tüketici Bilimleri Bölümü

Ankara/Türkiye

COVID-19 HANEHALKI ÇEVRE ÖLÇEĞİ (CHÇÖ)

Covid-19 Hanehalkı Çevre Ölçeği(CHÇÖ), COVID-19 pandemisine bağlı sosyal mesafenin hanehalkı çatışması ve birlik/beraberliği üzerindeki etkisini ve stresli olaylar karşısında esnekliği etkileyen önemli faktörleri ortaya çıkartmayı amaçlamaktadır.

Covid-19 Hanehalkı Çevre Ölçeği (CHÇÖ) 2 bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümünde katılımcıların demografik özelliklerini, hane halkı kompozisyonunu (hane halkına ilişkin bilgiler) ve hane halkı düzeyinde Covid-19 pandemi döneminde sağlık ve çalışma yaşamına ilişkin karşılaşılan sorunları belirlemeye yönelik sorular yer almaktadır. İkinci bölümde ise Covid-19 pandemi dönemi ve öncesindeki hanehalkı düzeyinde çatışma ve birlik/beraberlik durumunu belirleyici çeşitli faaliyetler yer almaktadır.

Ölçek her biri 15 maddeden oluşan 2 alt boyuttan (**Hanehalkı çatışma durumu ve hanehalkı birlik ve beraberlik durumu**) oluşmaktadır. Maddeler 5 puanlı bir ölçek üzerine derecelendirilmiştir. (Öncesiyle aynı: 1, Öncesinden çok daha az:2, Öncekinden biraz daha az: 3, Öncesinden biraz daha fazla:4, Öncesinden çok daha fazla:5). Ancak 2 madde Bu bizim evde hiç olmaz(0) ve cevap vermemeyi tercih ederim(0) 0 puan olarak değerlendirilmiştir. Her iki alt boyut içinde (Hanehalkı çatışma durumu ve Hanehalkı birlik ve beraberlik durumu) katılımcılar en az 15, en fazla 75 puan alabilirler. Hane halkı çatışması için puanlar arttıkça hanehalkı çatışma düzeyi artmaktadır. Aynı şekilde hanehalkı birlik ve beraberlik için puan arttıkça birlik ve beraberlik düzeyi artmaktadır.

CHÇÖ'nin güvenilirliği, iç tutarlık (Cronbach's Alpha) katsayısı ile hesaplanmıştır. Ölçeğin Cronbach's Alpha katsayısı çatışma alt boyutu için (0,89), birlik ve beraberlik alt boyutu için (0,91) ve ölçeğin toplamı için ise (0.92) olarak ölçülmüştür. Ölçeğin güvenilirlik sonuçları oldukça yüksek düzeydedir.

Bölüm 1

-Kişisel Bilgiler

Cinsiyetiniz: () Erkek () Kadın
Medeni durumuz: ()Bekar ()Evli ()Boşanmış ()Dul
Yaşınız:

Eđitim Düzeyiniz:

- İlkokul mezunu ve daha az
 Ortaokul mezunu
 Lise mezunu
 Üniversite ve üstü mezunu

Aylık gelir durumunuzu nasıl değerlendirirsiniz?

- Düşük
 Orta
 Yüksek

Yaşadığınız Şehir:.....**-Hanehalkı Bilgileri****Evde yaşayan toplam kişi sayısı(siz dahil)?.....****Ailenin üyesi olmayan kişi sayısı (ör. Arkadaşlar, oda arkadaşları, kiracılar)?****65 yaş ve üstü yetişkin sayısı ?.....****Sağlık sorunları veya engellilik nedeniyle bakım gerektiren yetişkinlerin sayısı (COVID-19 nedeniyle değil) ?.....****Eđer çocuğunuz var ise; Çocuk sayısı?**

- 5 yaş altı
 5-11 yaş
 12-18 yaş

Engelli veya özel sağlık ihtiyacı olan çocuk sayısı ?.....**Evdeki yatak odası sayısı ?.....****Siz veya aileniz evin sahibi mi?**

- Evet
 Hayır

COVID-19 bilgileri

Sosyal mesafeyi ne kadar süredir uyguluyorsunuz?

- Bir haftadan az
 Bir haftadan bir aya kadar
 Bir ila iki ay
 İki aydan fazla

Şu anda sosyal mesafeyi koruyor musunuz?

- Evet
 Hayır

Evinizdeki herhangi birinde COVID-19 belirtileri var mıydı?

- Evet
 Hayır

Evet ise, test edildi mi?

- Evet
 Hayır

Evet ise, teşhis konulmuş bir vaka mıydı (olumlu sonuç)?

- Evet
 Hayır

Evetse, hastaneye yatmayı gerektirdi mi?

- Evet
 Hayır

Ailenizdeki (evinizin içinde veya dışında) herhangi biri COVID-19 veya ilgili komplikasyonlardan vefat etti mi?

- Evet
 Hayır

COVID-19 salgını sırasında siz veya evde herhangi bir kişi doğrudan hasta temasıyla sağlık sektöründe çalışıyor muydu?

- Evet
 Hayır

Pandemi sırasında, siz veya evde herhangi bir kişi COVID-19 ile riski yüksek olduğunu düşündüğünüz bir işte çalışıyor muydunuz?

() Evet

() Hayır

Evdeki yetişkinlerden kaç tanesi evden çalışıyor?

Evdeki yetişkinlerden kaç tanesi COVID-19 sonucu işten ayrılmak zorunda kaldı?

Bölüm 2

ÇATIŞMA DURUMU

COVID-19 salgını ÖNCESİ ile karşılaştırıldığında, sosyal mesafeyi koruma uygulaması döneminde, **aşağıda yer alan konu veya faaliyetler hakkında hanehalkındaki ÇATIŞMA durumunu değerlendiriniz.**

	Öncesinden çok daha az	Öncesinden biraz daha az	Öncesiyle aynı	Öncesinden biraz daha fazla	Öncesinden çok daha fazlası	Bu bizim evde hiç olmaz	Cevap vermemeyi tercih ederim
Boş zamanları nasıl değerlendirdiğiniz hakkında (ör. TV izlemek, hobiler, oyunlar, egzersiz yapma)	2	3	1	4	5	0	0
Ebeveynlik veya çocuk bakımı hakkında	2	3	1	4	5	0	0
Çocukların okul çalışmaları/ödevleri hakkında	2	3	1	4	5	0	0
İnsanların sağlıklarına nasıl dikkat etmeleri gerektiğine ilişkin kararlar hakkında (örneğin, ilaçları almak, doktora gitmek, yeterince yemek yemek)	2	3	1	4	5	0	0
Evden dışarı çıkmayla ilgili kararlar hakkında	2	3	1	4	5	0	0

(örneğin, iş, randevu, ziyaretler)							
Eve gelen misafirler ile ilgili kararlar hakkında	2	3	1	4	5	0	0
Ev işleri hakkında (ör. Temizlik veya düzeni, çamaşır yıkama, ütü, onarım)	2	3	1	4	5	0	0
Kişisel temizlik/hijyen hakkında	2	3	1	4	5	0	0
Yemek hazırlama hakkında (ör. Ne satın alınacak, hangi yiyecekler pişirilecek veya ne kadar yenecek)	2	3	1	4	5	0	0
İş veya istihdam hakkında (örneğin, bir iş bulmak, bir işe gitmek, evde çalışmak için sessiz bir alana ihtiyacı)	2	3	1	4	5	0	0
Mali konular hakkında (ör. Harcamalar, satın almalar, fatura ödeme)	2	3	1	4	5	0	0
Mahremiyetin korunması hakkında	2	3	1	4	5	0	0
Haberler veya Sosyal Medya hakkında (ör. Çok fazla haber izlemek, insanların sosyal medyadan inandıkları şeyler, insanların sosyal medyada paylaştıkları)	2	3	1	4	5	0	0
Alkol, tütün veya uyuşturucu kullanımı hakkında	2	3	1	4	5	0	0
Siyaset, politika hakkında	2	3	1	4	5	0	0

BİRLİK/BERABERLİK DURUMU

COVID-19 salgını ÖNCESİ ile karşılaştırıldığında, sosyal mesafeyi koruma uygulaması döneminde, aşağıda yer alan faaliyetleri yaparak hanehalkındaki BİRLİK/BERABERLİK içinde olma durumunu değerlendiriniz.

	Öncesinden çok daha az	Öncekinden biraz daha az	Öncesiyle aynı	Öncesinden biraz daha fazla	Öncesinden çok daha fazlası	Bu bizim evde hiç olmaz	Cevap vermemeyi tercih ederim
Boş zamanları birlikte geçirerek (örneğin, hobiler, televizyon izleme, oyun oynamak, sosyal medya)	2	3	1	4	5	0	0
Sohbete katılarak	2	3	1	4	5	0	0
Birlikte egzersiz veya spor aktiviteleri yaparak	2	3	1	4	5	0	0
Çocukların eğitimine katılarak	2	3	1	4	5	0	0
Zorluklarla yüzleşerek veya sorunları birlikte çözerek	2	3	1	4	5	0	0
Birbirinize yardım ederek (örneğin, teknoloji kullanımı ile, sağlık ihtiyaçları ile)	2	3	1	4	5	0	0
Ev işlerini paylaşarak (ör. Yemek pişirme, bahçe işleri, çamaşır yıkama, temizlik)	2	3	1	4	5	0	0
Ev dışı işleri birlikte yaparak (örneğin pazara veya eczaneye gitmek)	2	3	1	4	5	0	0
Birlikte yemek yiyerek	2	3	1	4	5	0	0

Birbirinize ilgi veya duygusal destek göstererek	2	3	1	4	5	0	0
Sevgi/şevkat göstererek (sarılma, kuçaklaşma, öpme)	2	3	1	4	5	0	0
Eş/partnerle olan fiziksel yakınlıkla (cinsel ilişkiler)	2	3	1	4	5	0	0
Dini veya manevi faaliyetleri paylaşarak (örneğin, dua etmek, meditasyon yapmak, dini konuşmalar)	2	3	1	4	5	0	0
Kaynakları paylaşarak (ör. Kişisel eşyalar, kitaplar, para)	2	3	1	4	5	0	0
Birlikte başkalarına yardım ederek (örneğin, gönüllü çalışma, hayır işleri)	2	3	1	4	5	0	0

Atıf:

-Öztürk, M. S., Yılmaz, N., Demir Erbil, D., Hazer, O. (2020). Covid-19 pandemi döneminde hanehalkındaki çatışma ve birlik-beraberlik durumunun incelenmesi. *Turkish Studies*, 15(4), 295-314.

<https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.44424>

-Behar-Zusman, V., Chavez, J.V. & Gattamorta, K. (2020), Developing a Measure of the Impact of COVID-19 Social Distancing on Household Conflict and Cohesion.